

Heer Bommel en Tsjernobyl

Het is al weer jaren geleden, dat ik van een van mijn broers, die werkzaam was bij de Wereldwinkels, een button cadeau kreeg met daarop een afbeelding van Heer Bommel en de tekst 'Een Heer van stand wijst kernenergie van de hand'. Sindsdien prijkt deze tekst op een van mijn jassen.

Het ongeluk met de kerncentrale bij Tsjernobyl en wat daarop volgde, maakt deze tekst nog eens extra actueel. Het maakt duidelijk, dat de gevolgen van een kernramp in korte tijd een groot deel van de wereld kunnen bereiken. In Nederland werden we zelfs geconfronteerd met zaken als een graasverbod voor koeien en het - op aanraden van de overheid - en het niet meer consumeren van spinazie (onder normale omstandigheden zou je radio-berichten hierover alleen op 1 april van het ANP verwachten). In dit verband is het ronduit schokkend om te bemerken, dat het overheden kennelijk ontbreekt aan de kennis om adequaat en uniform te reageren op situaties als deze. Immers, in de ons omringende landen mochten koeien nog best gras, en mensen nog best spinazie eten. Daarentegen werd elders weer afgeraden melk te drinken, in zandbakken te spelen of langdurig buiten te lopen. Aanvulling van deze leemte in kennis is dringend gewenst!

Natuurlijk is voorkomen beter dan genezen. Terecht wordt daarom nu dan ook weer in alle dringendheid opnieuw de vraag op tafel gelegd, of doorgaan met kernenergie wel gewenst is. Deze vraag wordt nu, ten dele, ingegeven door angst. Angst voor de onzichtbare, niet te voelen, straling, die (dodelijke) slachtoffers maakt; niet alleen op het moment zelf, maar ook op lange termijn. Nu is angst een slechte raadgever, maar ook in alle redelijkheid moet gesteld worden, dat ongevallen met kerncentrales, net als bij alle mensenwerk, eigenlijk niet uit te sluiten zijn. De kans dat zo'n ongeval zal plaatsvinden kan klein, misschien zeer klein, gemaakt worden. Dit neemt niet weg, dat het toeval zich dan toch 'morgen' kan voordoen. En dan heb ik het nog niet eens over neerstortende vliegtuigen, terrorisme of oorlogsgeweld.

Naast de mogelijkheid van exploderende kerncentrales, speelt natuurlijk ook nog steeds het misschien nog grotere probleem van het radio-actieve afval, waarmee we tot op heden niet beter weten te doen, dan het ergens neer te zetten, in zee te gooien of onder de grond te stoppen.

Al-met-al m.i. reden genoeg om ons nog eens diepgaand te bezinnen op het energie-scenario voor de toekomst. We zijn nu nog eens gewaarschuwd voor de potentiële gevaren van kernenergie; van de nadelen van het op grote schaal gebruiken van fossiele brandstoffen (steenkool en olie) - w.o. 'zure regen' - beginnen we ook doordrongen te raken. Een extra stimulans voor onderzoek naar zogenaamde alternatieve energiebronnen lijkt dan ook voor de hand te liggen.

Tot slot nog dit: 'Hebt U zich wel eens afgevraagd, hoe het moet zijn om te wonen in een gebied, waarheen het reizen ontraden wordt?'

A.J. Lever

Verslag van de maandelijkse bijeenkomst

Te Maastricht op 1 mei

Nadat de voorzitter iedereen had welkom geheten en het programma voor de komende tijd had toegelicht (zie achteromslag van dit Maandblad) was er kort gelegenheid om mededelingen te doen en vragen te stellen.

Naar aanleiding van een vraag van de heer Van Nieuwenhoven ontspon zich een discussie over de vraag waarom Turkse tortels vaak fel door Merels worden nagezet. Suggesties die geopperd werden (voedselconcurrentie, territoriumgedrag, enz.) leidden echter niet tot een bevredigende verklaring. Evenmin kon antwoord worden gegeven op de vraag van de heer Gijtenbeek welke dieren (vogels?) de bloem(knoppen) van Wilde narcissen aanvreten. Mevrouw Speulmann ver-

telde over haar waarneming van 3 Staartmezen in haar tuin te Maastricht. Het is onzeker of hier een broedpoging werd ondernomen of dat het nog doortrekkende vogels waren. De heer Heerkens-Thijssen opende een discussie over de herbebossing van plaatsen waar door "zure regen" aangetast naaldhout is gekapt. Het was hem opgevallen dat hier wéér naaldhout wordt aangeplant en geen (inheems) loofhout. De heer Van Westreenen was van mening dat ook loofhout gevoelig is voor de gevolgen van "zure regen" maar dat de gevolgen op korte termijn zich niet zo duidelijk manifesteren, o.a. omdat deze bomen hun loof jaarlijks verliezen. Hij is van mening dat de keus voor naaldhout vaak vooral een economische keus is: naaldbomen groeien relatief snel en vergen weinig onderhoud

waardoor de opbrengst vaak groter is dan van loofhout.

De heer Mientjes had de indruk dat de Gele anemoon in het Savelsbos achteruit gaat en vroeg zich af of dit elders ook zo is. De aanwezigen hadden, alle hen bekende vindplaatsen nagaand, niet die indruk waarbij de heer De Graaf zelfs stelde dat de Gele anemoon in het Bunderbos zich op een aantal plaatsen juist uitbreidt. De heer De Graaf vroeg zich vervolgens af wat de functie van de roep van Vroedmeesterpadden is. Het kan volgens hem geen echt balts- of territoriumgeluid zijn gezien het feit dat o.a. in de tuin van het Natuurhistorisch Museum Maastricht deze padden ook roepen na de ei-afzetting en omdat een groepje van minstens 10 Vroedmeesterpadden met en zonder ei-snoeren samen in een holte onder een